

SXEDIO.J85

22.4.1967: Ο ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ή ΠΑΡΑΘΕΤΕΙ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΠΑΙΡΝΕΙ ΘΕΣΗ, ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΙΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΠΡΕΠΑΘΕΙΕΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ ΟΤΙ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΘΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΕΙ ΣΥΝΤΟΝΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΤΙΔΑ ΤΗΣ

Ο Κυπριακός Τύπος δέχθηκε το πραξικόπημα στην Ελλάδα καταδικάζοντας το είτε παραθέτοντας τα γεγονότα χωρίς να παρεμβαίνει σ'αυτά είτε εκφράζοντας την ελπίδα ότι η Δημοκρατία θα καταστεί δυνατό να επανέλθει στην χώρα που τη γέννησε.

Όλος ο τύπος και οι αρθρογράφοι, όμως, εξέφραζαν ανησυχία για την τύχη της Κύπρου και τις επιπτώσεις στις προσπάθειες για επίλυση του Κυπριακού.

Η ημερήσια εφημερίδα "Ο Φιλελεύθερος" με αρχισυντάκτη τον χριστάκη Κασσαμπά, τον άνθρωπο που ήταν ανάμεσα στους πρωτεργάτες για την ίδρυση Επιτροπής για την αποκατάσταση της Δημοκρατίας στην Ελλάδα, σε ένα πρωτοσέλιδο άρθρο κάτω από τον γιγάντιο τίτλο "ΟΧΙ" καταδίκασε με τον πιο έντονο τρόπο το πραξικόπημα.

Αναφερόταν στο άρθρο:

"Θλίβει βαθύτατα την Κύπρον η εκτροπή εις την Ελλάδα υπό οιονδήποτε πρόσχημα και αν αυτή προβάλλεται. Η κατάληψις της εξουσίας υπό του Στρατού, η ακύρωσις άρθρων του συντάγματος της χώρας, η σύλληψις πολιτικών ηγετών, η επιβολή καταστάσεως πολιορκίας, αποτελούν εκδηλώσεις σοβαράς κρίσεως, αλλά και μέσα τα οποία ουδέποτε το εσωτερικόν ελληνικόν πρόβλημα θα λύσουν- διότι εις την μητέρα πατρίδα ό,τι γίνεται αυτήν την στιγμή ονομάζεται καταπάτησις της λαϊκής θελήσεως, η οποία επρόκειτο να εκδηλωθή διά των εκλογών της 28ης Μαΐου, αι οποίαι δεν πρόκειται να γίνουν- ούτε την κυπριακή υπόθεσιν να εξυπηρετήσουν ποσώς.

Αι δραματικά εξέλιξεις εις την Ελλάδα συνεκλόνησαν την ψυχήν κάθε Κυπρίου πατριώτου, όλων των Κυπρίων, διότι εις την Ελληνικήν αυτήν γωνίαν, ο λαός, παρά οιασδήποτε διαφοράς του, αγαπά την δημοκρατίαν με το ίδιον πάθος, με το οποίον αγαπά την ελευθερίαν, διά την κατάκτησιν της οποίας θυσιάζει το άνθος της ωραίας νεότητος του.

Διά της αναλήψεως της εξουσίας υπό του στρατού εις την Ελλάδα, η θέσις της χώρας εξασθενεί. Ηδη τα πρώτα σχόλια του διεθνούς τύπου και ραδιοφώνου δεν παρουσιάζονται ευμενή διά την νέαν κατάστασιν, η οποία δεν δύναται να έχη την συμπάθειαν ούτε της δεξιάς μεν, αλλά δημοκρατικής Ευρώπης, η οποία περιφρουρεί ως κόρην οφθαλμού τον ομαλόν δημοκρατικόν κοινοβουλευτικόν βίον.

Είναι εν προκειμένω εντυπωσιακόν το πρώτον σχόλιον του ραδιοφωνικού σταθμού του Λονδίνου χθες επί των δραματικών γεγονότων εις την Ελλάδα, δεν λαμβάνομεν θέσιν υπέρ του ενός ή του άλλου εις την Ελλάδα, είπεν ο ραδιοσχολιαστής του Βρετανικού ραδιοφώνου- δεδομένης όμως της προσηλώσεως του βρετανικού λαού προς τα δημοκρατικά ιδεώδη, ο καθείς αντιλαμβάνεται προς ποίους εκδηλούται η συμπάθειά μας.

Εις κατάστασιν απομονώσεως περιέρχεται λοιπόν, διεθνώς η Ελλάς με το στρατιωτικόν πραξικόπημα, το οποίον από του μεσονυκτίου της προχθες επεβλήθη εις την χώραν.

Αλλά και επί του Κυπριακού αι δυσμενείς επιπτώσεις εκ των ελληνικών εξελίξεων δεν αποκλείονται. Ποίος δύναται να αποκλείση το ενδεχόμενον εμφυλίου σπαραγαγμού εις την Ελλάδα εκ της δικαιολογημένης εκ των πραγμάτων αντιπράξεως των δημοκρατικών δυνάμεων της χώρας προς την στρατιωτικήν δικτατορίαν; Δυνάμεις αντίθετοι προς το στρατιωτικόν καθεστώς δεν περιορίζονται εις τους κύκλους της Ενώσεως Κέντρου και της ΕΔΑ, των δύο Κομμάτων που αποτελούν τον κύριον στόχον της νεάς καταστάσεως.

Δυνάμεις αντίθετοι προς το στρατιωτικόν

καθεστώς ευρίσκονται και μέσα εις την ΕΡΕ, η οποία δεν είναι δυνατόν παρά να διαθέτη ανθρώπους με πολλήν αξιοπρέπειαν, την οποίαν θίγει απαραδέκτως και κατά τρόπον ανυπόφορα προκλητικόν ή κατάλυσιν των δημοκρατικών θεσμών της χώρας, δυνατόν αι αντιδράσεις προς το στρατιωτικόν πραξικόπημα να μη εκδηλωθούν σήμερον, δεν γίνεται όμως, θα εκδηλωθούν αύριο, οπότε;

Ηδη ευρισκόμεθα εις κατάστασιν εθνικού διχασμού. Και ο εθνικός διχασμός είναι ο προθάλαμος του ολέθρου του εμφυλίου πολέμου. Και όλα αυτά εις περίοδον, κατά την οποίαν το κυπριακόν, το μέγαλον εθνικόν θέμα ως όλοι το αποκαλούν, ευρίσκεται εις φάσιν επικινδύνου εκκρεμότητος.

Με τοιαύτην εκτίμησιν των εξελίξεων ουδεμία δυσκολία προβάλλει διά την διατύπωσιν γνώμης επί όσων συνταρακτικών συμβαίνουν εις την μητέρα πατρίδα. Αυθόρμητος, πηγαία, ανιδιοτελής με υψηλόν αίσθημα εθνικής ευθύνης, ευθύνης έναντι και της Κύπρου και της Ελλάδος η απάντησις της Κύπρου εις το στρατιωτικόν πραξικόπημα είναι μια και μονολεκτική: ΟΧΙ.

Η εφημερίδα στο ειδησεογραφικό της μέρος πρόβαλε τα γεγονότα στην Ελλάδα με τους ακόλουθους τίτλους:

- "Κατόπιν βασιλικού διατάγματος, ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. Κυβερνούν από χθες αι Ενοπλοι Δυνάμεις. Πρωθυπουργός ο Εισαγγλεύς του Αρείου Πάγου κ. Κ. ΚΟΛΛΙΑΣ. Κατάστασις Πολιορκίας.

- Ακρως συγκεχυμένη η κατάστασις. Πολλοί πολιτικοί ηγέται συνελήφθησαν εις Ελλάδα μετά το πραξικόπημα. Μεταξύ αυτών οι κ.κ. Γ. Παπανδρέου Π. Κανελλόπουλος και Α. Παπανδρέου.

- Αι ελευθερίαι που στερείται ο λαός. ΤΑ ΚΑΤΑΡΤΗΘΕΝΤΑ ΕΝΔΕΚΑ ΒΑΣΙΚΑ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ. Το άρθρον 91 βάσει του οποίου εξεδόθη το διάταγμα προνοεί σύγκλησιν της διαλυθείσης Βουλής.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΧΑΡΑΥΓΗ

Η εφημερίδα του ΑΚΕΛ ΧΑΡΑΥΓΗ κυκλοφόρησε στις **22** Απριλίου **1967**, επομένη του πραξικοπήματος στην Ελλάδα με τους ακόλουθους πηχιαίους πρωτοσέλιδους τίτλους:

- Νέα σελίδα φρικτού μαρτυρίου για την πατρίδα μας, ΕΠΕΒΛΗΘΗ ΩΜΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. Με τη σύπραξη ανακτόρων, ΕΡΕ, αμερικανικής ΚΥΠ και ΝΑΤΟ. Ανεστάλησαν τα βασικά άρθρα του Συντάγματος και κατελύθη κάθε ίχνος ελευθερίας. Κατ' οίκον περιορισμός στην Αθήνα κι' άλλες πόλεις. Συνελήφθησαν οι Παπανδρέου, Γλέζος και άλλοι δημοκρατικοί ηγέτες. Εξοργισμενη η δημοκρατική ανθρωπότητα.

- Αισθήματα οργής στην Κύπρο. ΣΟΒΑΡΩΤΑΤΟΙ ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ. Κυβέρνηση και λαός να επαργυπνούν. Συστήνεται πλατειά Επιτροπή Αγώνα για τη Δημοκρατία. Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ.

Η "ΧΑΡΑΥΓΗ" σε πρωτοσέλιδο άρθρο της με τίτλο "Νέα Περίοδος ελληνικής τραγωδίας" έγραφε:

"Η νέα εκτροπή που έγινε από χθες τα μεσάνυκτα στην Ελλάδα συνεπλήρωσε την κλιμάκωση του αντιδημοκρατικού πραξικοπήματος που είχε αρχίσει τον Ιούλιο του **1965**. Στην Ιστορία του ελληνικού Έθνους έχει σημειωθεί μια νέα ημερομηνία, η **21η** Απριλίου του **1967**, ενώπιον της οποίας ωχριά η **4η** Αυγούστου του **1936**, που είναι συνταυτισμένη με τη μεταξική δικτατορία.

***

Εκείνο που συμβαίνει από χθες τα μεσάνυκτα στην Ελλάδα είναι το πέραςμα ενός οδοστρωτήρα πάνω και από τα τελευταία ίχνη των δημοκρατικών δικαιωμάτων. Επεβλήθη στον λαό η δικτατορία πρώτου βαθμού, ένα καθεστώς τρόμου και ταπείνωσης. Τίποτε δεν έμεινε όρθιο μπροστά στη λαίλαπα της δικτατορίας. Το σύνταγμα εσαρώθη "λόγω εκδήλου απειλής κατά της δημοσίας τάξεως και ασφαλείας της χώρας εξ εσωτερικών κινδύνων".

Και ποια ήταν η έκδηλη "απειλή" που ανάγκασε

τους πραξικοπηματίες (πίσω απ' αυτούς το ιμπεριαλιστικό NATO) να επιβάλλουν το καθεστώς της πιο στυγνής τρομοκρατίας: Προφανώς ήταν ο προβλεπόμενος θρίαμβος της δημοκρατίας κατά της "επικείμενες" γενικές εκλογές.

Τα δικτατορικά επιτελεία διεπίστωσαν ότι όλα τα πορηγούμενα μέσα είχαν σταθεί ανεπαρκή. Ούτε οι αποστάτες ούτε η ανακτορική κυβέρνηση Παρασκευοπούλου μπόρεσαν να εξασθενήσουν τη δημοκρατία.

Τέλος ούτε η δεκαοκταήμερη "εκλογική" κυβέρνηση της ΕΡΕ είχε αυτή τη δύναμη. Επρεπε λοιπόν να κυβερνήσουν αμέσως την Ελλάδα οι δικτατορικές δυνάμεις και το NATO, σύμφωνα με το προψεσινό διάταγμα των ανακτόρων.

***

Το πόσον καταλυτική των δημοκρατικών δικαιωμάτων είναι η δικτατορία, φαίνεται και από τα λίγα γνωσθέντα μέχρι της στιγμής. Αρκεί να λεχθεί ότι ο κάθε πολίτης βρίσκεται υπό την άμεση απειλή του όπλου, ενώ ολόκληρη η χώρα έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πολιορκίας. Δεν εγνώσθη ποίοι και πόσοι από τους δημοκρατικούς πολιτικούς ηγέτες έχουν συλληφθεί. Μπορούμε όμως να υποθέσουμε ότι και στον τομέα των συλλήψεων η δικτατορία έδρασε σαρωτικά. Ασφαλώς για να στερεωθεί ένα καθεστώς του τρόμου "πρέπει" να χωθούν στις φυλακές και τα στρατόπεδα συγκέντρωσης χιλιάδες αγωνιστές της Δημοκρατίας...

***

Η πραγματοποίηση του δικτατορικού προξικοπήματος στην Ελλάδα με όλα τα δρακόντεια μέτρα, όπως η επιβολή νυκτοήμερου κέρφιου, η απομόνωση της χώρας από τον έξω κόσμο, το κλείσιμο των σχολείων και του τύπου, είναι γεγονός που κρατεί σε αγανάκτηση την παγκόσμια κοινή γνώμη. Όλος ο κόσμος αυτή τη στιγμή θα έχει στραμμένη την προσοχή του στον σκληρά δοκιμαζόμενο ελληνικό λαό. Όλος ο κόσμος θα ζει νοερά την τραγωδία του υπέροχου αυτού λαού. Και όλος ο δημοκρατικός κόσμος δεν μπορεί παρά

να εκφράζει τη διαμαρτυρία του κατά των σκοτεινών δυνάμεων που δοκιμάζουν να πνίξουν τη δημοκρατία στην Ελλάδα. Φυσικώτατα και ο κυπριακός λαός είναι αλληλέγγυος προς τον αδελφό λαό της Ελλάδας και θα του παρασταθεί στη νέα περίοδο της μεγάλης δοκιμασίας του.

***

Τα γεγονότα στην Ελλάδα που προοικαλούν τη φρίκη σε όλο τον κόσμο, δημιουργούν και στην Κύπρο ατμόσφαιρα ανησυχίας. Είναι γνωστόν ότι οι ιμπεριαλιστικοί κύκλοι του NATO πάντοτε απεργάζοντο πραξικοπήματα προς ανατροπή της Κυβέρνησης Μακαρίου για να δώσουν στο κυπριακό τη χαριστική βολή. Γι' αυτό, ιδιαίτερα ο κυπριακός λαός, η κυβέρνηση, πρέπει να επαγρυπνούν. Ανησυχεί επίσης ο κυπριακός λαός γιατί προσέβλεπε σ' εκλογική νίκη των δημοκρατικών δυνάμεων στην Ελλάδα με συνέπεια την εξαγωγή του Κυπριακού απ' τα πλοκάμια του νατοϊκού διαλόγου και την προώθηση του διά της οδού των Ηνωμένων Εθνών. Τώρα με την επιβολή της απαίσιδας δικτατορίας πιο τολμηρά οι νατόδουλοι θα δοκιμάσουν για να "κλείσουν" το κυπριακό.

Εκφράζοντας ο κυπριακός λαός την αλληλεγγύη του προς τον αδελφό λαό, πρέπει όσον ποτέ να περιφρουρεί την ενότητα του, και να επαγρυπνεί έναντι οποιασδήποτε απειλής. Είναι άγνωστο πόσο θα κρατήσει τη νέα ελληνική τραγωδία μετά το χθεσινό πραξικόπημα. Πάντως ο ελληνικός λαός παραμένει αδούλωτος και ανυπότακτος. Η δημοκρατία που σήμερα σφαδάζει, θα βρει τη δύναμη να ζήσει και να επιβληθεί.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ Ο ΑΓΩΝ

Η δεξιά εφημερίδα Ο ΑΓΩΝ του βουλευτή του Πατριωτικού Μετώπου και αγωνιστή της ΕΟΚΑ Νίκου Κόση περιορίστηκε σε παράθεση των γεγονότων χωρίς σχόλιο.

Η εφημερίδα κυκλοφόρησε στις **22 Απριλίου 1967** με τον ακόλουθο βασικό τίτλο: " Ο στρατός ανέλαβε

χθες την εξουσίαν εις Ελλάδα. Πρωθυπουργός ο Εισαγγελεύς του Αρείου Πάγου κ. Κόλλιας. Οι πατήρ και υιός Παπανδρέου και ο Κανελλόπουλος συνελήφθησαν.

Άλλοι πρωτοσέλιδοι τίτλοι της εφημερίδας:

- Η Κυβέρνησις δεν αναμιγνύεται στα εσωτερικά της Ελλάδος.

- Με ψυχραιμίαν επαγρυπνεί ο λαός της Κύπρου.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΧΗ

Η επίσης δεξιά εφημερίδα Η ΜΑΧΗ του επίσης αγωνιστή της ΕΟΚΑ Νίκου Σαμψών κυκλοφόρησε στις **22** Απριλίου **1967** με τους ακόλουθους πηχιαίους τίτλους:

- Ο Στρατός ανέλαβε τη εξουσίαν εις Ελλάδα. ΩΡΚΙΣΘΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΚΟΛΛΙΑΝ. Διελύθησαν τα πολιτικά κόμματα. Ομαλότης εις ολόκληρον την Ελλάδα. Αίρεται σήμερον ο κατ' οίκον περιορισμός. Αντιφατικά πληροφορία διά την τύχην των Γ. Παπανδρέου και αντιστρατήγου Σπαντιδάκη. Διάγγελμα του πρωθυπουργού προς τον ελληνικόν λαόν.

Σε πρωτοσέλιδο σχόλιο με τίτλο "Το χρέος της Κυβερνήσεως" έγραφε:

"Ο λαός μας παρακολουθεί με ενδιαφέρον τας εν Ελλάδι εξελίξεις. Η προσοχή του λαού είναι εστραμμένη προς την Ελλάδα. Οι Έλληνες της νήσου αισθάνονται ως πολίται της Ελλάδος. Και είναι φυσικόν επακόλουθον να λάβουν ως Έλληνες πολίται, μιάν θέσιν έναντι των πραγμάτων.

Και ως Έλληνες είναι επόμενον να θελήσουν να εκδηλώσουν τα αισθήματά των. Ομως οι Έλληνες έχουν καθήκον να αναμένουν. Δικαιούνται να έχουν τας απόψεις των, οικαιδήποτε και αν είναι αύται. Και δύνανται να λαμβάνουν θέσιν επί των εκάστοτε εμφανιζομένων καταστάσεων.

Ομως τώρα, πρέπει να αναμείνουν, Να ίδουν την τελικήν έκδοσιν των πολιτικών εξελίξεων. Πρέπει οι

αγωνιζόμενοι Έλληνες της νήσου να παραμείνουν συσπειρωμένοι. Και να διφυλάξουν την γαλήνην του τόπου και την ενότητα, ως κόρην οφθαλμού. Να περιφρουρήσουν την ηρεμίαν. Να εντείνουν την προσοχήν υπέρ πάσαν άλλην φοράν.

Πρέπει ημείς οι Έλληνες της Κύπρου να αποφύγωμεν οιανδήποτε εκδήλωσιν, σκοπός της οποίας θα είναι η διαδήλωσις συμπαραστάσεως ή απαρνήσεως της νέας κυβερνήσεως της μητρος Πατρίδος. Ημείς πρέπει να μείνωμεν εις τας θέσεις μας, εις τας επάλξεις του αγώνος. Αγκαλιασμένοι. Και αδιάσπαστοι. Στρατιώται του εθνικού μας αγώνος. Και προς Θεού, όχι διαφωνίαι. Οχι ταραχαί. Οχι διαχωρισμοί. Οχι μίση. Ολα αυτά εναι επιταγαί του αγώνος μας, των νεκρών μας, του συμφέροντος μας.

Αλλ' είμεθα Έλληνες. Και ως Έλληνες θερμόαιμοι. Γνωρίζομεν ότι πρέπει να συγκρατήσωμεν τους ενθουσιασμούς μας. Ίσως όμως να μη τα καταφέρωμεν.

Διά τούτο, τον λόγον έχει η Κυπριακή Κυβέρνησις. Χρέος της οποίας είναι να συμβουλεύση τον Λαόν να παραμείνη ήσυχος. Καθήκον της είναι η απαγόρευσις πάσης συγκεντρώσεως διά τα ελλαδικά πράγματα. Υποχρέωσις της, η απαγόρευσις πάσης διαδηλώσεως. Γραμμή της Κυβερνήσεως της νήσου είναι η διαφύλαξις της γαλήνης, της ηρεμίας, της ησυχίας του τόπου. Η προστασία της ενότητος του Κυπριακού ελληνισμού".

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Η θεωρούμενη ανεξάρτητη εφημερίδα, αλλά συντηρητική της δεξιάς "Ελευθερία" εκδόθηκε στις **22** Απριλίου **1967** με τους ακόλουθους τίτλους:

" Αι νέαι δραματικά εξελίξεις από του Μεσονυκτίου της προχθές Πέμπτης. Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΚΑΤΕΛΑΒΕ ΤΗ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΙ ΩΡΚΙΣΘΗ ΧΘΕΣ ΕΣΠΕΡΑΝ ΝΕΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ. Νέος πρωθυπουργός ο Εισαγγελεύς Αρείου

Πάγου κ. Κωνστ. Κόλιας. Στρατιωτικοί τα υπόλοιπα μέλη της Κυβερνήσεως. Διά βασιλικού διατάγματος ανεστάλησαν διατάξεις άρθρων του συντάγματος. Συλλήψεις πολιτικών προσωπικοτήτων και αρχηγών κομμάτων. Περιορισμοί κατ' οίκον και πολλά απαγορεύσεις. Εκλείσθησαν τα σύνορα της χώρας και διεκόπη πάσα επικοινωνία με τον έξω κόσμο. Εκηρύχθη εις την χώραν κατάστασις πολιορκίας. Διάγγελμα του κ. Κόλια προς τον Ελληνικόν λαόν".

Σε άλλο πρωτοσέλιδο τίτλο ανέφερε:

- Κατόπιν των χθεσινών εξελίξεων εν Ελλάδι
ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΑΣΕΙΣ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ ΕΙΣ
ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΝ

Στη θέση της "Υστάτης Στιγμής" που σήμαινε την τελευταία είδηση που είχε φθάσει στη εφημερίδα, έγραφε η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ:

" Διά των προγραμματικών της δηλώσεων η νέα Κυβέρνησις λέγει ότι θα επιδιώξη ευτυχή λύσιν του Κυπριακού: Ενωσιν, διά διαπραγματεύσεων και διά της ειρηνικής οδού, χωρίς να παραγνωρίζονται τα δικαιώματα της μειονήτητος. Ποία άλλα επιδιώξεις διαγράφονται διά των προγραμματικών δηλώσεων".

Εξ άλλου σε πρωτοσέλιδο σχόλιο της η εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ έγραφε:

"Είναι δύσκολον να προσδιορισθούν τα αισθήματα του Κυπριακού λαού. Δεν είναι πράγματι ευχερές να εξωτερικεύση τις εν Κύπρω τι πράγματι αισθάνεται διά την επελθούσαν πολιτειακήν εξέλιξιν εν Ελλάδι. Πρέπει να εκδηλωθή η Κύπρος διά δακρύων και πόνου ή δι' αδιαφορίας και αναλγησίας;

Το δεύτερον είναι και αδύνατον και απρεπές και απάνθρωπον και ανθελληνικόν.

Το πρώτον είναι ανώδυνος συμπεριφορά.

Πράγματι πάλλεται σήμερον η κυπριακή ψυχή και δονούνται κυριολεκτικώς αι εθνικάί χορδαί της από την αναπάντεχον και βαρύγδουπον εγκαθίδρυσιν στρατιωτικής δικτατορίας εις τας Αθήνας.

Η Κύπρος σύμπασα συμπάσχει σήμερον μετά του δεινώς δοκιμαζομένου λαού της Ελλάδος. Και δυστυχώς

δι' όλους τα κυπριακά πάθη είναι σήμερα τα ίδια με τα αντίστοιχα των Ελλήνων πάθη. Διότι η αλύτρωτος αιμάσσοσα Κύπρος προσέβλεπε και προσβλέπει πάντοτε προς την ισχυράν δημοκρατικήν και ομονοούσαν Ελλάδα.

Δεν ερευνάται σήμερα η αιτία του πραξικοπήματος. Τοιαύτη έρευνα θα ήτο και αφελής και άγανος. Εξ άλλου δεν υπάρχει αιτία. Υπάρχει μόνον σκοπιμότης. Και υπάρχουν μόνο εσφαλμένα εκτιμήσεις και εσφαλμένα αποφάσεις όσον αφορά τα μέσα διά την εξυπηρέτησιν της σκοπιμότητος αυτής. Είναι η μη εδιοαγωγή των εκλογών. Και η σκοπιμότης αύτη εφιοδοόξησε να ικανοποιηθή διά πράξεως αλογίστου και υπό τας συγχρόνους περιστάσεις άκρωσ οδυνηράς εις επιπτώσεις. Η Ελλάδα δυστυχώς δεν είναι κράτος σήμερα με έμβλημα την λαϊκήν κυριαρχία. Ερεισμα του Στέμματος δεν είναι πλέον η αγάπη του ελληνικού λαού, διότι ο ελληνικός λαός ενεκλείσθη εις τας οικίας του και οι ηγέται του ενεκλείσθησαν εις τόπους κρατήσεως. Η κρίσις της Ελλάδος είναι πλέον κρίσις της Φυλής. Νοσεί και πονεί η φυλή. Νοσούν οι Κύπριοι τον πόνον της. Διαδηλούν υπό το άλγος των στιγμών την αγανάκτησιν των διά των αφανών, αλλ' υπαρκτών ψυχικών τους δακρύων. Συμμερίζονται την αγωνία όλου του ελληνικού λαού. Τι άλλο δύνανται να πράξουν; Πονούν, αγωνιούν και ελπίζουν οι Κύπριοι. Ελπίζουν ότι άμα δεν θα υπάρξουν, ότι συμφοραί και θύελλαι δεν θα ενσκήψουν ενδημικώς εις την Ελλάδα, ότι σύντομος και σωτηρία θα είναι η αναίμακτος πολινόρθωσις των καταλυθέντων πολιτικών θεσμών, ατομικών ελευθεριών και δημοκρατικών αρχών. Η πνευματική ηγεσία της Ελλάδος ας αναλάβη πρωτοβουλία να επαναφέρη την ομαλότητα, την αγάπην και την ειρήνην".

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΘΝΙΚΗ

Η άλλη εφημερίδα της δεξιάς, η εβδομαϊδία "Εθνική" καθόρισε τη θέση της έναντι του

πραξικοπήματος στην Ελλάδα στις 8 Μαΐου 1967 με μια σειρά από σημειώματα στα οποία ανέφερε μεταξύ άλλων:

"Ισοδυναμεί με θανάσιμο κατά της Κύπρου έγκλημα πάσα, είτε εκ μέρους του Κυπριακού τύπου είτε εξ οιασδήποτε άλλης κυπριακής πλευράς προσπάθεια εκμεταλλεύσεως του τελευταίου στρατιωτικού πραξικοπήματος εν Ελλάδι, ίνα κατηγορηθή εξ αιτίας αυτού η Ελλάς ως αναξία να κατέχη εις την σκέψιν και την ψυχήν των Ελλήνων της Κύπρου την εξέχουσαν και αποκλειστικήν θέσιν ως προς τον τελικόν και μοναδικόν σκοπόν και στόχον του απελευθερωτικού των αγώνος και των εθνικών των επιδιώξεων.

Είναι φανερόν ότι πάσα τοιαύτη προσπάθεια δεν έχει σκοπόν να εξυπηρετήση το πραγματικόν συμφέρον της Κύπρου. Ούτε να εξασφαλίση καλλίτερον το πολιτικόν μέλλον του Κυπριακού λαού. Τουναντίον: Προσπαθεί να δημιουργήση ψυχολογικόν κλίμα πρόσφορον όπως επιτύχη ευκολώτερον δι' αυτού τον κλονισμόν της εθνικής πίστεως των Ελλήνων της Κύπρου και την διατροφήν του εθνικού των φρονήματος. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι όπισθεν πάσης τοιαύτης ενεργείας, κινούνται αι ίδιαι σκοτειναί και σατανικαί δυνάμεις, αι οποίαι αγωνίζονται μετά πείσματος να ολοκληρώσουν εις βάρος της Κύπρου το εθνοκτόνον έργον των, του οποίου τας ρίζας ετοποθέτησαν εις τας συμφωνίας της Ζυρίχης-Λονδίνου. Είναι όλαι αι στρατιαί της πέμπτης φάλαγγος, αι οποίαι με την απόλυτον ανοχήν της κυπριακής Κυβερνήσεως με κροκοδείλια δάκρυα και με φωνάς σειρήνων επί επτά έτη προσπαθούν να παρασύρουν τον ελληνικόν κυπριακόν λαόν εις τον εθνικόν εξανδραποδισμόν, ώστε τελικώς να κατορθώσουν να τον συγκρατήσουν δούλον των ταπεινών ορέξεων και των άλλων ιδιοτελών επιδιώξεων των και να τον παραδώσουν δέσμιον πλέον εις την απόλυτον εκμετάλλευσιν των κυρίων των, των οποίων τυφλά και πεπωρωμένα όργανα έχουν ταχθεί εις την Κύπρον.

ΟΥΔΕΜΙΑ ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΔΙΑ ΤΗ ΚΥΠΡΟΝ

Ουδεμία ανησυχία δικαιολογείται εις την Κύπρον εκ της επελθούσης μεταβολής της πολιτικής καταστάσεως εν Ελλάδι. Δεν επιτρέπεται όθεν καμμία κραυγή δήθεν αγνακτήσεως δι' όσα εκεί λαμβάνουν χώραν. Υπό οιανδήποτε μορφήν και αν εμφανίζονται τα πολιτικά πράγματα εις την ελευθέραν Πατρίδα δεν πάυει ποτέ αύτη να αποτελή το εθνικόν μας Κέντρον, από το οποίον και πάσαν προσδοκώμεν την σωτηρίαν μας από παντός κινδύνου την ελευθερίαν μας, την μελλοντικὴν ευδαιμονίαν μας...

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΒΙΩΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δεν έχει καμμίαν σημασίαν διά τους Έλληνας της Κύπρου η μορφή του καθεστώτος εις την Ελλάδα. Περί αυτού και η έννοια και η φροντίς είναι υπόθεσις των ελευθέρων αδελφών, των πολιτών του ελευθέρου κράτους μας.

Η παλαιά και η πρόσφατος πολιτική Ιστορία του Έθνους μας δεν μας επιτρέπει καμμίαν ανησυχίαν. Εις την Ελλάδα έχει γεννηθεί και έχει ακμάσει η δημοκρατία, αποτελεί δε αύτη τα στοιχειά της ζωής των Ελλήνων, δημοκρατία και Ελλάς έχουν καταστεί συνώνυμα. Ουδέν άλλο πολιτικόν καθεστώς είναι δυνατόν να ευδοκιμήσει εις Ελλάδα. Η τυραννία δεν εύρεν ποτέ πρόσφορον δι' αυτήν τον ελληνικόν χώραν. Από των αρχαιοτάτων χρόνων οσάκις ετόλμησε να προβάλη την θρασείαν και ειδεχθή κεφαλήν της εις τον ελληνικόν ορίζοντα, πάντοτε συνετρίβη και ετιμωρήθη σκληρότατα. Η περίφημος μεγαλοψυχία του Ελληνικού λαού μεταβάλλεται εις αυστηροτάτην και ανελεήμονα δικαιοσύνην οσάκις πρόκειται να ρυθμίση την συμπεριφοράν της έναντι της τυραννίας. Το ξακουστόν ελληνικόν φιλότιμον δεν ανέχεται περιορισμούς όταν πρόκειται διά των μέτρων τα οποία θα μετέλθη να εξασφαλίση εις τον ελληνικόν λαόν την απόλυτον ελευθερίαν του λόγου, του ατόμου την Κοινωνικήν και την εθνικήν. Ο ελληνικός λαός εδίδαξεν εις όλον τον κόσμον τη αξίαν του μεγίστου αγαθού της ελευθερίας. Δεν ανέχεται ποτέ να την στερηθή ο ίδιος. Εδίδαξεν όλην την ανθρωπότητα, ότι

ουδεμία θυσία είναι μεγάλη προκειμένου να χαίρεται την ελευθερίαν. Είναι αδύνατον λοιπόν, να κύψη ο ίδιος υπό το κράτος τυράννων.

Ο ΛΑΟΣ ΜΟΝΟΣ ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ

Όλα τα σημεία τα οποία διαγράφουν την εξέλιξιν των γεγονότων εις την Μητέρα Πατρίδα μετά το τελευταίον στρατιωτικόν πραξικόπημα, δεικνύουν σαφώς ότι δεν θα επιτραπή η εγκατάστασις δικτατορίας ή άλλης μορφής τυραννικής διοικήσεως. Ομιλούν δε όλα καθαρώτατα, ότι λίαν συννόμως θα καταστή πάλιν ο ελληνικός λαός μοναδικός ρυθμιστής της πολιτικής του ζωής. Με πρωταγωνιστάς πάλιν τους πολιτικούς αρχηγούς του, εκείνους που προς τους οποίους έχει ήδη εκπεφρασμένην την αγάπην και την προτίμησιν του. Καμμία δύναμις δεν θα αποδειχθή ικανή να αποτρέψη την θέλησιν του ταύτην ούτε να την εκτρέψη εις άλλας κατευθύνσεις. Το κοινόβουλευτικόν πολίτευμα εις Ελλάδα μόνον ικανόν διά την ομαλότητα την πρόοδον της και την διατήρησιν λαμπροτάτου του μεγαλείου της, θα αναλάβη και πάλιν συντομώτατα εις χείρας του τας τύχας του Έθνους...